

Statens Haverikommission
P.O Box 125 38
102 29 Stockholm

Transportstyrelsens svar på Statens haverikommissions slutrapport RS 2016:03

FINNTRADER – Serie av tillbud till sjöss på sträckan Malmö –
Travemünde under tiden den 28 mars 2013 till den 11 mars 2014

Transportstyrelsen överlämnar härmed svar på de rekommendationer som
Statens haverikommission (SHK) redovisat i slutrapporten för rubricerad
händelse.

Transportstyrelsen rekommenderas att:

RS 2016:03 R1

Inom sin tillsynsverksamhet för sjöfart, såväl vid inspektioner och
besiktningar som i samband med att en olycka eller ett tillbud har ägt rum,
verka för att händelserapportering sker i enlighet med gällande regelverk.

RS 2016:03 R2

Öka kunskapen inom sjöfartsbranschen om vad som innefattas i en god
säkerhetskultur och i samband med tillsynsförrättningar inom
tillsynsverksamheten för sjöfart verka för en förbättrad säkerhetskultur på
fartygen

RS 2016:03 R3

Inom sin organisation tydliggöra ansvarsfördelningen,
rapporteringsskyldigheten och kommunikationsvägarna mellan
Transportstyrelsen och klassificeringssällskapen.

RS 2016:03 R4

Säkerställa att myndigheten använder sig av de befogenheter och medel som
står till myndighetens förfogande (bl.a. förelägganden och viten) för att
upprätthålla sjösäkerheten.

Transportstyrelsens svar:**RS 2016:03 R1**

Under årets kvarvarande utbildningstillfällen som ges Transportstyrelsens inspektörer har vi för avsikt att lägga vikt vid händelserapportering. Dessa tillfällen äger rum den 12-13 september och den 5-6 december. Ytterligare tillfällen kan komma att planeras vid behov.

Transportstyrelsen och de erkända organisationerna (klassificeringssällskapen) har årliga sammankomster. Transportstyrelsen kommer härnäst att sätta upp eventuella rekommendationer som riktats till myndigheten och som berör delegering till erkända organisationer som en punkt på agendan till nämnda möten. Vid mötet som hålls under vinter/vår 2016-2017 kommer således händelserapportering och gällande regelverket att behandlas.

RS 2016:03 R2

För att öka kunskapen inom sjöfartsbranschen om vad som innefattas i en god säkerhetskultur gör Transportstyrelsen redan ett flertal insatser och fler är planerade.

Transportstyrelsens kompetenscentrum (KC) som arbetar med Human Factors/Människa, Teknik, Organisation – frågor har utifrån en handlingsplan¹ drivit ett trafikslagsövergripande utvecklingsarbete kring säkerhetskultur vars syfte är att främja en systematisk och enhetlig bedömning av detta vid tillsyn. Det pågår för närvarande ett arbete med att ta fram en ny handlingsplan som bl.a. omfattar hur Transportstyrelsen ska arbeta med säkerhetskulturfrågor inom tillsynen under åren 2017-2018. Detta är en fortsättning på det arbete kring säkerhetskultur som bedrivits enligt den tidigare handlingsplanen

Denna handlingsplan syftar till att i första skedet öka kunskap och förståelse för nyttan med en god säkerhetskultur internt inom Transportstyrelsen för att i nästa skede kunna föra ut denna kunskap via våra inspektörer till branschen.

¹Handlingsplan för säkerhetskultur Förbättringsförslag för Transportstyrelsens arbete med säkerhetskultur i tillsynsverksamheten under 2013-2015 (TSG 2013-400)

Transportstyrelsen kommer att låta Transportekonomiskt Institut i Norge (TØI) genomföra ett FOI-projekt *Utveckling av organisationers säkerhetskultur* (TSA 2016-191) med syfte att öka kunskapen om vilken effekt olika åtgärder (metoder, verktyg, arbetssätt) kan ha för att utveckla organisationers säkerhetskultur. En sådan kunskap kan ge större kraft i Transportstyrelsens möjligheter att påverka våra tillståndshavares säkerhetskultur. FOI-projektet kommer att pågå under ett år med start hösten 2016 och omfatta alla trafikslag, dvs. även sjöfart.

Ett projekt på myndigheten som blev färdigt under våren 2016 (TSG 2013-819) syftade till att undersöka hur kopplingen såg ut mellan olika aspekter av säkerhetskultur och ett urval av regelverk för några tillsynsområden inom alla trafikslag. Det fortsatta arbetet diskuteras just nu.

Det pågår också ett arbete att översätta Transportstyrelsens broschyr², innehållandes en beskrivning av vad säkerhetskultur innebär, till engelska i syfte att även nå dem inom sjöfartsbranschen i Sverige som inte talar svenska.

Under Transportstyrelsens branschseminarium den 6-7 april 2016 ställdes frågan om det fanns intresse för ett seminarium om säkerhetskultur. Det fanns ett tydligt intresse och Transportstyrelsen planerar nu att bjuda in branschen till ett seminarium om säkerhetskultur under hösten 2017.

Transportstyrelsen skrev en artikel om varför säkerhetskultur ska ingå i tillsynsarbetet i tidningen *Sjötendenser* som utkom våren 2016. Dessutom kommer Transportstyrelsen återkommande att skriva om säkerhetskultur i sitt informationsblad "Transportstyrelsen informerar Sjöfart" som vänder sig direkt till de som jobbar ombord och med säkerhetsfrågor på rederier.

För att i samband med tillsynsförrättningar inom tillsynsverksamheten för sjöfart verka för en förbättrad säkerhetskultur på fartygen kommer Transportstyrelsens kompetenscentrum fortsätta att ge en kurs vid två tillfällen per år för nya inspektörer och där ett pass handlar om säkerhetskultur. I december 2016 kommer även en teoretisk utbildning av säkerhetskultur ges till inspektörer som ska arbeta med PNF (Projekt Nationella Föreskrifter). En mer praktiskt inriktad kurs är planerad att ges under hösten 2017.

Dessutom startas det under hösten 2016 upp ett projekt som handlar om att ta fram ett enkätverktyg till fartygsinspektörer för att underlätta bedömningen av säkerhetskultur vid tillsyn och för att bidra till en systematisk bedömning.

² Säkerhetskultur – Transportstyrelsens definition och beskrivning av viktiga aspekter för god säkerhetskultur. Broschyr 2014.

RS 2016:03 R3

Rutinen för kommunikation med de erkända organisationerna, *Hantering av kommunikation med erkända organisationer* (TSG 2014-1437), ska ses över och förankras i Transportstyrelsens egen organisation. Särskilda utbildningstillfällen för Transportstyrelsens inspektörer kommer att hållas under vinter/vår 2016-2017 med betoning på förståelse av avtalet och ansvarsfördelning.

RS 2016:03 R4

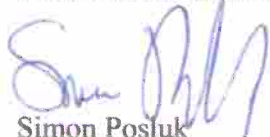
Under våren 2016 har Transportstyrelsen beslutat om nya rutiner för hantering av fartygs eller rederiers brister som visar sig vid tillsyn och vid utebliven periodisk tillsyn; *Rutinbeskrivning för bristhantering och överlämnande av tillsynsresultat till berörda på fartyg och rederier* (TSG 2016-419) och *Rutinbeskrivning för utfärdande, förlängning och ogiltigförklarande av certifikat för fartyg* (TSG 2015-1740).

Efter en utförd tillsyn där brister har visat sig förelägger Transportstyrelsen redaren att åtgärda bristerna till ett visst datum. Om bristerna inte åtgärdas i tid kan fartygets certifikat komma att ogiltigförklaras. Detsamma gäller om den periodiska tillsynen (årlig eller mellanliggande besiktning) har uteblivit. Transportstyrelsen har sedan de nya rutinerna infördes utfärdat närmare 100 förelägganden avseende de fartyg och rederier där Transportstyrelsens egna inspektörer utför tillsynen.

Transportstyrelsen arbetar just nu med att nämnda rutinbeskrivning TSG 2016-419 även ska tillämpas avseende de fartyg och rederier som använder en erkänd organisation för tillsynen. Detta arbete kan föranleda att ytterligare rutiner tas fram för att säkerställa att hanteringen och kommunikationen, dels mellan de erkända organisationerna och Transportstyrelsen, dels inom myndigheten, avseende brister upptäckta av organisationerna fungerar tillfredställande. Dessa rutiner kommer att kommuniceras med organisationerna och kan på sikt komma att föranleda en revidering av delegationsavtalen för att säkerställa en adekvat bristhantering när det gäller brister som de erkända organisationerna upptäcker.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Simon Posluk. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschef Gunnar Ljungberg, sektionscheferna Fredrik Hellsberg, Adam Löf och Charlotte Billgren, jurist

Maria Sakari, HF/MTO analytiker Anna Tullberg, ledningsstrateg Henrik Tunfors och haverikoordinator Patrik Jönsson, den senare föredragande.

Simon Posluk
Enhetschef